

Reactie internetconsultatie

Wetsvoorstel Wet handhaving sociale zekerheid

aan : Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
cc :
van : Robidus Services B.V.

datum : 4 september 2023
kenmerk :
betreft : [Reactie op internetconsultatie](#)

Dit wetsvoorstel beoogt om te komen tot een uniform handhavingskader voor de sociale zekerheid. Tal van mensen in Nederland zijn afhankelijk van een uitkering. Bij een uitkering bestaat een betalingsverplichting richting de uitkeringsgerechtigde, maar heeft deze uitkeringsgerechtigde ook te volgen verplichtingen. Deze verplichtingen zijn noodzakelijk om enerzijds het recht geldend te maken en anderzijds te behouden.

Robidus beweegt zich op het terrein van sociale zekerheid, met als doel de inzetbaarheid van werknemers en uitkeringsgerechtigden te vergroten. Het bieden van arbeidsperspectief is één van de speerpunten van Robidus. Arbeidsperspectief is het vermogen om nu en in de toekomst zelf via werk duurzaam in het eigen inkomen te voorzien. Als private uitvoerder ondersteund Robidus circa 600 werkgevers met meer dan een miljoen werknemers bij de uitvoering van het eigenrisicodragerschap (Ziektewet en WGA). Een wijziging in handhaving kan impact hebben op de belangen van onze klanten. Derhalve achten wij het van belang om te reageren op dit wetsvoorstel.

Wetsvoorstel in het kort

In het wetsvoorstel wordt getracht om een betere aansluiting te vinden bij de realiteit waarbij mensen bewust of onbewust in de problemen kunnen komen. De visie dat strenge handhaving zorgt voor een goede naleving en handhaving van de sociale zekerheid maakt plaats voor een meer persoonlijke benadering. Bij ingewikkelde wetgeving waarbij veel verplichtingen en verwachtingen bij de uitkeringsgerechtigde liggen, moet er volgens het voorstel ook ruimte zijn om rekening te houden met gemaakte fouten van de uitkeringsgerechtigde.

Het wetsvoorstel bevat twee grote handhavingsonderwerpen. Allereerst de handhaving na overtreding van de inlichtingenplicht. De ministers willen de mogelijkheid openen om passend te sanctioneren na overtreding van de inlichtingenplicht. Zo wordt het bijvoorbeeld mogelijk af te zien van een sanctie of een voorwaardelijke boete op te leggen. Om te bepalen welke sanctie passend is, vindt een toelichtingsgesprek plaats tussen uitkeringsgerechtigde en de uitkeringsinstantie. Het tweede onderwerp dat gewijzigd wordt is de handhaving na overtreding van een meewerkverplichting. Voor het opleggen van maatregelen na overtreding van de meewerkverplichting wordt een uniform kader voorgesteld, met minder categorieën van maatregelen dan in het huidige Maatregelenbesluit (4 in plaats van 5), een bredere mogelijkheid om eerst een waarschuwing te geven

ROBIDUS

en de mogelijkheid om de maatregel niet op te leggen/te verkorten zodra iemand de verplichting wel naleeft.

Impact uitkeringsgerechtigden en eigenrisicodragers

Vooraf de aanpassing in de meewerkverplichting en de teruggang van 5 naar 4 categorieën heeft gevolgen voor de uitvoering van het eigenrisicodragerschap. Voorop staat dat wij als Robidus het toepassen van maatwerk aanmoedigen en daarmee ook de gedachtegang achter het wetsvoorstel onderschrijven. Hierbij kiest Robidus met voorkeur voor het conservatief toepassen van sancties, omdat dit een negatieve uitwerking kan hebben op zowel de medewerking als op de persoonlijke situatie van uitkeringsgerechtigden. Het opleggen van sancties kan echter niet uitblijven als de situatie hier aanleiding toe geeft. Niet volgen van re-integratie of misbruik maken van de regeling kan namelijk voor de eigenrisicodragers gevolgen hebben. Het meeste bekende voorbeeld bij onvoldoende re-integratie is een loonsanctie, met een maximale duur van 52 weken.

Bij het opleggen van maatregelen in het huidige stelsel ziet dit toe op een tijdelijke, blijvende, gedeeltelijke of gehele weigering van de uitkering. Het toelichtingsgesprek wordt geïntroduceerd als passende tussenstap. Robidus ziet dit als een positieve ontwikkeling waar wij goede ervaringen mee hebben. Binnen Robidus wordt deze stap namelijk reeds toegepast in de vorm van contact tussen de casemanagers en uitkeringsgerechtigden. Het is vervolgens aan de casemanagers om passend te handhaven, of daarvan af te zien, binnen de gegeven kaders.

Voorts gaan de categorieën terug van 5 naar 4, hierbij geeft het voorstel een bandbreedte aan qua hoogte van de maatregel (% van het uitkeringsbedrag) en in duur (maanden). De huidige categorie 4 van een blijvende gehele weigering van de uitkering blijft bestaan. Categorie 5 verdwijnt in zijn geheel en gaat over naar de mogelijkheid om aangifte te doen in het strafrecht. Daar waar de aangifte niet kan worden doorgezet/opgepakt wordt een mogelijkheid gecreëerd om een bestuurlijke boete op te leggen. Hierin is voorlopig vanuit de eigenrisicodragers nog niet te bepalen of huidige categorie 5 overtredingen effectief zijn te sanctioneren op basis van het nieuwe voorstel.

Conclusie

Als uitvoerder van het eigenrisicodragerschap ziet Robidus de voordelen van een persoonlijke benadering op het gebied van handhaving in de sociale zekerheid. Het laten wegvallen van de huidige kaders geeft ruimte voor maatwerk jegens uitkeringsgerechtigden, hetgeen Robidus reeds toepast en ziet als een goede ontwikkeling.

Met vriendelijke groet,

Jim Bosch, consultant
Robidus Services B.V.